

**A Bethlen Gábor Alap
2017. évi beszámolójának indokolása**

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alapért felelős testületmegnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alap kezelő szervének megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Budapest, 2018. március 20.

Tartalom

1. Összefoglaló adatok	1
1.1 Az Alapból 2017-ben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői.....	2
1.2 A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása	2
1.3 Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások	3
2. Az Alap 2017. évi vagyoni helyzetének alakulása:	3
2.1 Eszköz oldal.....	3
2.2 Forrás oldal	4
3. Az Alap bevételei:	5
3.1 2. cím: Költségvetési támogatás.....	5
3.2 Egyéb bevétel	6
4. Az Alap kiadásai: 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások	7
4.1 Normatív támogatások	8
4.1.1 "Szülőföldön magyarul" program	8
4.1.2 Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások	10
4.1.2.1 A Kárpátaljai rendkívüli kormányzati intézkedések keretében 2016. évben nyújtott támogatások folytatása	10
4.1.2.2 Kárpátaljai természetes személyek számára nyújtott 2017. évi támogatások.....	11
4.2 Nyílt pályázatok	11
4.2.1 „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás	11
4.2.2 „Testvér-települési programok és együttműködések” pályázati felhívás	13
4.2.3 „Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása” pályázati felhívás	14
4.2.4 „Az első világháború történelmi emlékeit őrző emlékművek rendbetétele, renoválása, helyreállításának támogatása” pályázati felhívás	15
4.2.5 Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj program.....	15
4.2.6 „2017 - a külhoni magyar családi vállalkozások éve” tematikus program keretében meghirdetett pályázatok...	16
4.3 Meghívásos pályázatok	17
4.3.1 „A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért” meghívásos pályázati felhívás	17
4.3.2 Nemzeti jelentőségű programok Erdélyben meghívásos pályázat	17
4.3.3 Magyar tanítási nyelvű szlovákiai települési önkormányzati fenntartású óvodák ingatlan-beruházásainak és eszközfejlesztése céljából kiírt meghívásos pályázati felhívás	17
4.3.4 „Külhoni magyar szakképzés támogatása-intézményi program” meghívásos pályázati felhívás.....	18
4.4 Egyedi támogatások	18
4.4.1 Összefoglaló adatok.....	18
4.4.2 Nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása.....	19
4.4.2.1 Nemzeti jelentőségű programok Vajdaságban.....	19
4.4.2.2 Nemzeti jelentőségű programok Kárpátalján.....	19
4.4.2.3 A nemzeti jelentőségű intézmények jelentősebb beruházásai	20
4.4.3 Kiemelt támogatások Korm. határozatokkal biztosított források terhére	21
4.4.3.1 Kárpát-medencei óvodafejlesztési program 2016-2018.....	21
4.4.3.2 Magyar Házak program 2016-2018.	23
4.4.3.3 Egyéb fejlesztések támogatása.....	23
4.4.3.4 Egyéb szervezetek beruházásai	24
4.4.5 Ellenőrzési és monitoring tevékenység	25
5. Az Alap kiadása 5. cím: Alapkezelő működési költségei	25
6. Az Alap kiadásai 7. cím: Egyéb kiadások	27
7. Az Alap kiadásai 8. cím: Magyarság Háza program támogatása	27

1. Összefoglaló adatok

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését.

Az Alap felett a négytagú Bethlen Gábor Alap Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) rendelkezik. A Bizottság tagja a nemzetpolitikáért felelős miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelő szerve a Magyar Állam tulajdonában lévő Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő). Az Alapkezelő felett a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem benyújtása útján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amiről a támogatást megállapító határozat rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alap internetes honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő naprakész nyilvántartást vezet.

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi CX. törvény (a továbbiakban: 2017. évi Kvtv.) értelmében az Alap eredeti bevételi előirányzata 20 938,5 millió forint volt, amely az év végéig, az egyéb bevételek figyelembevételével is, 79 907,0 millió forintra módosult. 2017. december 31. napjáig összesen 79 907,8 millió forint bevétel folyt be, ami az előirányzat 0,8 millió forintos túlteljesülését jelenti.

A 2017. évi Kvtv. szerint az Alap kiadási előirányzata 21 938,5 millió forint, melyből 21 038,5 millió forint támogatási célra, és 900,0 millió forint az Alapkezelő működtetésére szolgált. Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel hatására – 81 219,4 millió forintra módosult, melyből 77 993,0 millió forint támogatási célokra, és 3 226,4 millió forint (amelyből 1 698,4 millió forint a Szentháromság tér 6. szám alatti ingatlan, az Alapkezelő korábbi székhelyének térítésmentes átadására jutó fizetendő ÁFA) az Alapkezelő működtetésére nyújtott fedezetet.

A 81 219,4 millió forintos kiadási előirányzatból 79 740,6 millió forintra született támogatói döntés, így a felhasználható szabad előirányzat 1 478,8 millió forint volt 2017. év végén. A kötelezettségvállalással terhelt összesen 79 740,6 millió forintból 2017. évben 79 385,0 millió forint kifizetése teljesült, így 2018. évre 355,6 millió forint kifizetése húzódott át.

Finanszírozási bevételként jelenik meg az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) előírása alapján az előző évi maradvány igénybevétele, ez az Alap esetében 312,4 millió forint volt. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 86. § (4) bekezdése alapján az elkülönített állami pénzalap költségvetési maradványa felhasználásnak engedélyezésére az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulása esetén a fejezetet irányító szerv, azaz az Alap esetében a Bizottság jogosult. A jogszabálynak megfelelően, kérelem benyújtása mellett került jóváhagyásra 312,4 millió forint 2016. évi maradvány felhasználása.

Az Alap 2017. évi 79 385,0 millió forint összegű teljesített kifizetése, és az Alap rendelkezésére álló, a 2016. évi maradvány engedélyezett felhasználásával együtt összesen 80 220,3 millió forint bevétel alapján az Alap 2017. évi maradványa 835,2 millió forint. A maradvány összetétele: 355,6 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány, 471,8 millió forint 2017-ben vagy

azelőtti években átvett forrásokból eredő olyan fizetési kötelezettség, amelyek esedékessége 2018-ban van, és 7,8 millió forint a 2017-ben képződött, szabadon felhasználható maradvány.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő kimutatását a következő táblázat tartalmazza.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2017. évi forrásainak tárgyidőszaki alakulásáról							
2017. XII.31-i állapot							
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat összege	Bizottsági határozattal elfogadott /Korm. Határozattal biztosított előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat összege	Előzetes döntéssel - pályázati felhívás alapján – vagy végleges döntéssel lekötött összeg	Teljesített kifizetések	Kötelezettségvállalással terhelte maradvány	Felhasználható szabad előirányzat
Nemzetpolitikai célú támogatások	20 822,5	56 939,5	77 762,0	76 283,5	75 927,9	355,6	1 478,5
Alapkezelő működési költségei	900,0	2 326,4	3 226,4	3 226,1	3 226,1	0,0	0,3
Egyéb kiadások	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0
Magyarság Háza program támogatása	216,0	0,0	216,0	216,0	216,0	0,0	0,0
Összesen	21 938,5	59 280,9	81 219,4	79 740,6	79 385,0	355,6	1 478,8

A 2017. évi előirányzatokra vállalt kötelezettségekből, 67 támogatási ügyben összesen 355,6 millió forint összegben nem került sor a kifizetésre, részben mert a soron következő kifizetés a támogatottak elszámolását követően esedékes, részben mert az év utolsó napjaiban került sor a szerződés megkötésére.

1.1 Az Alapból 2017-ben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert és az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi.

millió forintban, egy tizedessel

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	359,7	0,47%
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	20 704,3	27,27%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	18 879,4	24,86%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	7,0	0,01%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	54 856,9	72,25%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	54 653,4	71,98%
Összesen	75 927,9	100%

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 93,7 %-a határon túli szervezeteknek, illetve magánszemélyeknek került folyósításra.

1.2 A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2017. évi Költségvetési kiadások	2017. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		74 509,4
Egyéb bevétel		5 398,5
Maradvány igénybevétele		312,4
Nemzetpolitikai célú támogatások	75 927,9	
Egyéb kiadások	15,0	
Alapkezelő működési költségei	3 226,1	

Megnevezés	2017. évi Költségvetési kiadások	2017. évi Költségvetési bevételek
Magyarság Háza program támogatása	216,0	
Összesen:	79 385,0	80 220,3

1.3 Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek felső határa – figyelemmel az Áht. 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a.

Az Alap terhére a következő támogatási jogcímek esetében történt tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalás:

Kötelezettségvállalás megnevezése	Kötelezettségvállalás összege
2017. évi dr. Szász Pál ösztöndíj program 2018-ban esedékes kifizetései	10,8
2018. évi „A magyar kultúráért és oktatásért” központi és regionális pályázati felhívások	1 100,0
2018. évi "A magyar kultúráért és oktatásért" kárpátaljai meghívásos pályázati felhívás	26,0
2018. évi "Testvér-település programok és együttműködések" pályázati felhívás	250,0
2018. évi "Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása" pályázat	200,0
2018. évi "Diaszpórában élő magyarság szervezeteinek támogatása" meghirdetett pályázati felhívás	300,0
2018. évi "A diaszpórában található magyar nyelvű oktatást végző szervezetek támogatása" pályázati felhívás	200,0
Kárpátaljai pedagógus ösztöndíj	7,2
Óvoda I. program 2018. évi kerete terhére vállalt kötelezettségek	133,0
Összesen:	2 227,0

millió forintban, egy tizedessel

2. Az Alap 2017. évi vagyoni helyzetének alakulása:

Az Alap vagyoni helyzetét az alábbi egyszerűsített mérlegséma szemlélteti:

Megnevezés	2016.12.31	2017.12.31
Kincstárban vezetett forintszámlák	312,4	835,2
Költségvetési évben esedékes követelések	7,0	7,5
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	319,4	842,7
Nemzeti vagyon induláskori értéke	665,6	665,6
Felhalmozott eredmény	-459,3	-482,2
Mérleg szerinti eredmény	-22,9	230,8
SAJÁT TŐKE	183,4	414,2
Kötelezettségek	0	255,1
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	136,0	173,4
FORRÁSOK ÖSSZESEN	319,4	842,7

millió forintban, egy tizedessel

2.1 Eszköz oldal

Az Alap mérlegében az eszköz oldalon két mérleg soron került kimutatásra érték, melyek a következők:

Pénzeszközök (a Kincstár által vezetett forintszámla), melynek 2017. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 835,2 millió forint.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések, ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2017. december 31-én 7,5 millió forint.

A követelésállomány a következőképpen alakult:

2016. év vagy azt megelőző évekből 21 követelést tartunk nyilván. 2017. év során négy támogatott teljesítette az összes visszafizetési kötelezettségét, a többi 17 esetben jogi intézkedés megtételére került sor. Tárgyévben 2 db támogatás nyilvántartásba vételére került sor.

millió forintban, egy tizedessel

2017. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2017. január 1-i nyitó állomány:	7,0
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	4,3
A követelésekre teljesített befizetések	1,6
Követelésekre elszámolt értékvesztés	-2,2
2017. december 31-i záró állomány:	7,5

2.2 Forrás oldal

Az Alap mérlegében a forrás oldalon a saját tőke elemei között az alábbi értékek kerültek kimutatásra:

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ezt az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2017. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -482,2 millió forint.

Mérleg szerinti eredmény

A 230,9 millió forintos eredményen belül a tevékenység eredménye 229,9 millió forint nyereség, a pénzügyi műveletek eredménye (árfolyam nyereség-veszteség különbözete) szintén pozitív, 0,9 millió forint nyereség.

Passzív időbeli elhatárolásként került kimutatásra az Alap 2017. évi mérlegében a Kincstár által december hónapra felszámított tranzakciós díj (22,9 millió forint) és tranzakciós illeték (150,5 millió forint), összesen 173,4 millió forint.

Az Áhsz. rendelkezései alapján mérlegben kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2017. december 31-ig el nem számolt – támogatások egyeztetéssel leltározott állománya, melynek értéke 116 478,6 millió forint.

2017. évben az előfinanszírozásból származó követelések állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel

2017. január 1-i nyitó állomány	60 711,7
Követelés előírás	79 380,8
Elszámolás miatti kivezetés	-22 624,6
Adóssá történt átminősítés	-1,1
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	-988,2
2017. december 31-i záró állomány	116 478,6

A követelésállomány 2017. évben 79 308,8 millió forinttal nőtt. A növekedés döntően az év utolsó hónapjában átvett pénzeszközökből származó bevételi többlet terhére folyósított előfinanszírozott támogatásokból származik.

A 2017. december 31-i záró követelésállomány 3 600 db tételből áll, amely közel 50 %-kal haladja meg az előző év hasonló adatát. Ennek legfőbb oka az, hogy jelentősen megnőtt az Alap által támogatott ügyletek között a több évre áthúzódó beruházások aránya. (Lásd pl. óvoda projekt.)

A beruházási támogatások nagyobb aránya hatással volt a nyilvántartott követelésállomány összegére is, ami közel duplájára nőtt az előző év végéhez viszonyítva.

A támogatottak elszámoltatása ezzel együtt zökkenőmentes és folyamatos.

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 35 306,4 millió forint, melyből 14 567,5 millió forint előző években, 20 738,9 millió forint pedig a tárgyévben átvett források még nem esedékes elszámolásaiból származik.

Az Alap minden esetben határidőre teljesítette az elszámolási kötelezettségét a forrásbiztosítók felé.

3. Az Alap bevételei:

3.1 2. cím: Költségvetési támogatás

A 2017. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 20 938,5 millió forint. 2017. évben az Alap még további költségvetési forrásokat kapott, összesen 53 570,9 millió forint értékben, 19 kormányhatározat keretében.

Az alábbi táblázat részletesen bemutatja a kapott kiegészítő költségvetési támogatásokat.

millió forintban, egy tizedessel	
Kormányhatározat száma	Átvett forrás összege
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes Korm. határozatok módosításáról szóló 1133/2017. (III. 20.) Korm. határozat	132,1
a FUEN programjainak és működésének finanszírozása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1225/2017. (IV.25.) Korm. Határozat	138,5
az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásának engedélyezéséről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1251/2017. (V. 5.) Korm. határozat	3 643,0
a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1445/2017. (VII. 6.) Korm. határozat	873,8
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes Korm. határozatok módosításáról szóló 1447/2017. (VII. 7.) Korm. határozat	1 253,8
a vajdasági magyarok anyanyelvű tájékoztatásának támogatása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1540/2017. (VIII. 18.) Korm. határozat	500,0
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, valamint a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetben belüli átcsoportosításról, egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1601/2017. (VIII. 31.) Korm. határozat	3 441,4
a Felvidéken megvalósuló programok és támogatások finanszírozása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1671/2017. (IX. 19.) Korm. határozat	321,0
az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1727/2017. (X.10.) Korm.hat	624,0
az Országvédelmi Alapból történő, valamint a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1766/2017. (XI. 7.) Korm. határozat	264,0
a Felvidéken megvalósuló programok és támogatások további finanszírozása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1777/2017. (XI. 7.) Korm. határozat	153,6
az egyes erdélyi egyházi ingatlanokban bekövetkezett viharkárok enyhítése érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1801/2017. (XI. 8.) Korm. határozat	232,0

Kormányhatározat száma	Átvett forrás összege
a XLII. Költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet és a XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1865/2017. (XI.29.) Korm.hat	-81,1
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, tárgyéven túli kötelezettségvállalás engedélyezéséről, fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1895/2017. (XII. 4.) Korm. határozat	131,4
a kolozsvári Szent Mihály Római Katolikus Plébánia fejlesztései érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1914/2017. (XII. 7.) Korm. határozat	300,0
A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, az Országvédelmi Alapból és a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezeten belüli átcsoportosításról, a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1989/2017. (XII. 19.) Korm. határozat	6 122,8
a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról szóló 2000/2017. (XII. 21.) Korm. határozat	200,0
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, Országvédelmi Alapból, a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 2001/2017. (XII. 21.) Korm. határozat	1 925,4
fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról szóló 2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat	33 395,2
Összesen:	53 570,9

3.2 Egyéb bevétel

Az Alap külön megállapodások alapján a Miniszterelnökség fejezeti kezelésű előirányzatából a 2017. év során 5 067,2 millió forintot vett át az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Felhasználási cél	Átvett forrás összege
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	541,2
„2017. a külhoni magyar családi vállalkozások éve” programmal kapcsolatos feladatok megvalósulásának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	970,0
Az előző években meghirdetett tematikus évekkel – 2012 a külhoni magyar óvodák éve, 2013 a külhoni magyar kisiskolák éve, 2014 a külhoni magyar felsősök éve, 2015 a külhoni magyar szakképzés éve, 2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve - programokkal kapcsolatos feladatok megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	250,0
Nemzetpolitikai szempontból kiemelt jelentőségű kárpátaljai támogatások megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	400,0
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	2 500,0
A Kárpátaljai háziorvosok szakmai látogatása Magyarországon, valamint egyéb gesztuspolitikai célok megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	6,0
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	400,0
Összesen:	5 067,2

Ezen felül „Egyéb bevételként” kerül az Alapnál kimutatásra a támogatások elszámolásakor keletkezett maradványösszegek visszafizetéséből származó bevétel, az oktatás-nevelési támogatások kifizetésére igénybevett nem kincstári számlákon keletkező bankkamatok, illetve az adósok által

megfizetett összegek, amelyek teljes összege 2017-ben 331,3 millió forint volt. Ebből 330,5 millió forint előirányzatosítása megtörtént, 0,8 millió forint pedig nem előirányzatosított bevételként keletkezett.

Összességében az Alap teljesült költségvetési bevétele 2017-ben 79 907,9 millió forint volt.

A fentiekén túl az államháztartásért felelős miniszter hozzájárult az Alap 2016. évi maradványa felhasználásának engedélyezéséhez, ami éves szinten további 312,4 millió forint forrást jelentett.

Összesítő kimutatás a 2017. évi bevételekről:

millió forintban, egy tizedessel	
2017. évi bevételek	Összeg
Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	20 938,5
Költségvetési támogatás - kiegészítő források	53 570,9
Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	5 067,2
Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósk törlesztései	330,2
Kamatbevételek és árfolyamnyereség	0,3
Nem előirányzatosított bevételek	0,8
Összes költségvetési bevétel:	79 907,9
Pénzforgalom nélküli bevétel (2016. évi maradvány)	312,4
Mindösszesen:	80 220,3

4. Az Alap kiadásai: 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások

Az Alap 2017. évi forrásai terhére – a vonatkozó törvényi szabályozás szerint – két eljárási rend szerint került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának és fejlesztésének érdekében:

- pályázati úton,
- egyedi eljárás keretén belül.

Támogatási konstrukciók:

- a) Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások:
 - oktatás-nevelési támogatások;
 - 2017. évtől a kárpátaljai természetes személyek kaphatnak a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 32/D. §-a szerinti normatív jellegű támogatást.
- b) Nyílt pályázatok:
 - Központi nyílt pályázatok;
 - Regionális nyílt pályázatok;
 - Ösztöndíjpályázatok;
 - Tematikus éves program keretében meghirdetett pályázatok.
- c) Meghívásos pályázatok:
 - Központi meghívásos pályázatok;
 - Regionális meghívásos pályázatok;
 - Tematikus éves program keretében meghirdetett pályázatok.
- d) Támogatási kérelem alapján folyósított támogatás:
 - Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása;
 - Egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások.

A Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére az egyes támogatási formák keretében, a meghívásokat is figyelembe véve, az alábbi táblázat szerinti támogatási összegek kerültek jóváhagyásra.

millió forintban, egy tizedessel

Támogatási konstrukció	Megnevezés	Támogatás összesen
Normatív támogatások	"Szülőföldön magyarul" program - normatív alapon nyújtott oktatás-nevelési támogatás	5 456,9
	Kárpátaljai szociális programok támogatása	1 344,7
Nyílt pályázatok	„A magyar kultúráért és oktatásért” központi és regionális pályázat illetve kárpátaljai meghívásos pályázat	968,5
	„Testvér-települési együttműködések és programok” pályázat	248,5
	„Ifjúsági közösségek támogatása” pályázat	99,5
	„Az első világháború történelmi emlékeit őrző emlékművek rendbetételének, felújításának, helyreállításának támogatása” pályázat	121,3
	Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj pályázat	13,4
	Magyarországgal szomszédos országokban nyilvántartott és működő induló külhoni magyar fiatal vállalkozások tevékenységének támogatása pályázat	122,8
	Magyarországgal szomszédos országokban nyilvántartott és működő magyar családi vállalkozások tevékenységének támogatása pályázat	665,5
	Külhoni fiatal magyar vállalkozások együttműködésének támogatása pályázat	100,0
Meghívásos pályázatok	Felvidéki Óvoda 1.0 pályázat	1 531,9
	Nemzeti jelentőségű programok támogatása Erdélyben pályázatok	310,3
	„A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért” pályázat	26,0
	„Külhoni magyar szakképzés támogatása intézményi program” pályázat	56,3
Támogatási kérelem alapján folyósított támogatások	Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	7 985,9
	Egyedi elbírálás alapján nyújtott támogatások	57 232,1
Összesen:		76 283,5

4.1 Normatív támogatások

4.1.1 "Szülőföldön magyarul" program

A „Szülőföldön magyarul” program felhívása a nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás igénylésére a 2016/2017-es tanévre, 2017. január 31. napján került meghirdetésre.

A program lebonyolítására tervezett forrásszükséglet 5 730,0 millió forint volt, a kifizetés 5 456,9 millió forint összegben teljesült.

A felhívásban érintett határon túli régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország. Minden régióban – a 2011 óta bevezetett gyakorlatnak megfelelően – a lebonyolítással megbízott szervezet honlapján megjelent a program felhívása. Az igényléseket 2017. január 31. - 2017. március 17. időszakban lehetett benyújtani.

A regionális igényléseket feldolgozó, a teljes program lebonyolításában közreműködő szervezetek:

- Erdély: Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Felvidék: Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Vajdaság: Concordia Minoritatis Hungaricae Polgári Egyesület;
- Kárpátalja: „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány;
- Muravidék: Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva;
- Horvátország: Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma.

Igénylők köre: óvodások, alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytató tanulók, vagy akik fakultatív magyar nyelvű oktatásban részesülnek, mivel a lakhelyükhöz tartozó, napi bejárással elérhető oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat.

A támogatásra jogosultak azok az óvodáskorú gyerekek, és azok a 1998. augusztus 31-ét követő időszakban született általános- és középiskolás tanulók, akik az adott államban működő akkreditált nevelési vagy oktatási intézményben magyar nyelvű nevelésben vagy oktatásban részesülnek.

Azok a nappali tagozatos középfokú oktatásban résztvevő tanulók, akik az 1998. augusztus 31-ét megelőző időszakban születtek, továbbá a fakultatív magyar nyelvű oktatásban résztvevők úgynevezett egyedi elbírálás alapján részesülhetnek a támogatásban.

Igényelhető támogatási összeg és jogcím:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás: 22 400 forint/fő
- hallgatói támogatás: 2 800 forint/fő

A felhívásban meghatározott határidőn belül összesen 239 379 fő (ebből 2 217 fő hallgatói támogatás) nyújtotta be támogatási igényét. Az egyes régiók lebonyolító szervezeteinek javaslatait az Alapkezelő ellenőrizte, majd döntésre továbbította a Bizottság részére.

A Bizottság az 98/2017. (08. 29.) számú és 131/2017. (11. 03.) számú határozatában összesen 234 302 fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról döntött 5 248,3 millió forint összegben, továbbá 2 188 hallgatót részesített 6,1 millió forint támogatásban.

A Bizottság a 98/2017. (08. 29.) Bizottsági Határozat végrehajtásához szükséges intézkedésről szóló 113/2017. (09. 19.) számú Bizottsági Határozatában – az egy főre jutó támogatások kifizethetővé tétele érdekében – összesen 111 598,27 EUR folyósításáról döntött, amely összeg az átutalás napján, 2017. szeptember 29. napján érvényes Magyar Nemzeti Bank hivatalos eladási devizaárfolyama (1 EUR = 311,17 HUF) alapján 34,7 millió forint összegnek felel meg.

A Bizottság a 21/2017. (02. 28.) számú Bizottsági Határozatában döntött a „Szülőföldön magyarul” program lebonyolításában közreműködő szervezetek költségtámogatásáról, összesen 196,4 millió forint összegben.

A támogatások kifizetésének teljesítése:

Erdély: 2017. december 31. napjáig a teljes támogatási összeg 98,30 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Felvidék: 2017. december 31. napjáig a teljes támogatási összeg 98,63%-a került átutalásra a támogatottak részére.

Vajdaság: 2017. december 31. napjáig a teljes támogatási összeg 99,85 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Kárpátalja: a támogatás kifizetését a helyi lebonyolító szervezet, az OTP az Alapkezelővel együttműködve teljesítette. 2017 szeptemberében a támogatottak 100 %-ához eljutott a támogatási összeg.

Horvátország: a támogatások kifizetése a helyi lebonyolító szervezet, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közreműködésével valósult meg. 2017 szeptemberében a támogatottak 100 %-ához eljutott a támogatási összeg.

Muravidék: a helyi lebonyolító, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva közvetlenül folyósítja a támogatottak részére a támogatási összeget. 2017. december 31. napjáig a teljes támogatási összeg 99,73 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

A támogatások végső kifizetési határidejét a 2/2018. (03. 05.) vezérigazgatói belső rendelkezés a gazdasági vezetők részére 2017. december 31. napjáról 2018. március 31. napjára módosította.

A 2017. évi támogatás összefoglalása (2015/2016-os tanévre vonatkozó fellebbezésekkel együtt kalkulálva):

millió forintban, egy tizedessel

Ország	Támogatott igénylések száma (fő)		Összes támogatás
	Nevelési, oktatási valamint tankönyv és taneszköz támogatás összesen (fő)	Hallgatói támogatás összesen (fő)	
Románia	145 492	1 817	3 235,3
Szlovákia	44 927	87	1 028,3
Szerbia	21 565	74	496,2
Ukrajna	21 006	209	471,1
Horvátország	969	0	21,7
Szlovénia	376	1	8,4
Lebonyolítói támogatás			196,5
Összesen	234 335	2 188	5 457,5*

*A 2015/2016-os tanévre vonatkozó fellebbezések utáni kifizetések összege 17 200 forint/fő, a 2016/2017-es tanévre vonatkozó támogatások összege 22 400 forint/fő. A fellebbezések (0,6 millió forint) pénzügyi teljesítése nem eredményezett további kifizetést, mivel az a 2016. évi maradvány összegéből került levonásra.

4.1.2 Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

4.1.2.1 A Kárpátaljai rendkívüli kormányzati intézkedések keretében 2016. évben nyújtott támogatások folytatása

A magyar nyelven szolgáltatást biztosító kárpátaljai egészségügyi dolgozók támogatása témában a Bizottsága a 77/2016. (IX. 21.) számú határozata alapján pályázat került kiírásra, amelyhez a szükséges forrást a rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére átvett forrás biztosította. A 121/2016. (XII. 19.) számú határozatában döntött a beérkezett támogatásra javasolt pályázatokról a rendelkezésre álló keret erejéig.

A támogatásra javasolt pályázatok igényelt összege meghaladta a rendelkezésre álló keretösszeget az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Támogatási cél	Megemelt támogatási keretösszeg	Beérkezett érvényes pályázatok száma	Beérkezett pályázatok támogatásának igényelt összege	Első ütemben támogatott pályázatok száma	Beérkezett pályázatok támogatási összege az első ütemben	A beérkezett érvényes pályázatok támogatásához hiányzó további összeg
Kárpátaljai magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása	213,6	2212	236,7	2058	213,6	23,1

A Bizottság a 24/2017. (III. 13.) számú határozatában döntött a magyar nyelven szolgáltatást biztosító kárpátaljai egészségügyi dolgozók által benyújtott azon pályázatok támogatásáról, melyek első ütemben forráshiány okán nem kerültek előterjesztésre.

A 23,1 millió forint támogatási összeg átutalása 2017 márciusában megtörtént.

4.1.2.2 Kárpátaljai természetes személyek számára nyújtott 2017. évi támogatások

Az Alapkezelő a 2017. évre vonatkozóan a „Kárpátaljai gyermekétkeztetési program”, „A kárpátaljai magyar nyelvű közoktatásban dolgozók támogatása”, „Művészeti, illetve zeneiskolák magyar nyelven oktató pedagógusainak támogatása”, „Magyar nyelven szolgáltatást biztosító egészségügyi dolgozók támogatása”, „A kárpátaljai magyar nyelvű nyomtatott vagy elektronikus médiában tevékenykedő újságírók, illetve az újságírói tevékenységet segítő munkatársak támogatására”, valamint „Szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok és színészek támogatása” céljából pályázati felhívást jelentetett meg a Kollégium 2017. június 8. napján tartott ülésén hozott határozata, valamint a Bizottság 72/2017. (VI. 15.) számú döntése értelmében. Az Alapkezelő a pályázatokat eltérő igényelhető összegekkel és benyújtási határidővel hirdette meg, a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány közreműködésével bonyolította le, a lebonyolítói költség eredetileg 45,0 millió forintban került meghatározásra.

A pályázati felhívások eredeti keretösszege 963,6 millió forint volt. A 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1445/2017. (VII. 6.) Korm. határozat további 313,0 millió forint támogatást biztosított a kárpátaljai közoktatási intézményekben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, valamint a magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatok megvalósítását segítő kiegészítő támogatása céljára. Ennek alapján szükségessé vált a pályázati felhívás támogatási keretösszegének módosítása. A Bizottság a 88/2017. (VII. 18.) számú határozatában döntött a keretösszeg 1 276,6 millió forintra történő módosításáról.

2017. december 31. napjáig minden program ügyében döntés született az alábbiak szerint:

millió forintban, egy tizedessel				
Támogatási keretösszeg	Lebonyolító közreműködési díja	Támogatási program megnevezése	Tervezett összeg	Összes jóváhagyott támogatás
1 279,6	42,0	gyermekétkeztetés	190,0	145,1
		közoktatásban dolgozók és művészeti iskolák pedagógusainak támogatása	836,0	851,9
		egészségügyi dolgozók támogatása	190,0	253,4
		egyéb foglalkoztatási ágak támogatása	60,6	29,2
Összesen: 1 321,6			1 276,6	1 279,6

A támogatások kifizetéséhez szükséges összes forrás 3,0 millió forint összeggel meghaladta a rendelkezésre álló keretet. A „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány javasolta, hogy a hiányzó összeget a lebonyolítói díj csökkentésével pótolja az Alapkezelő. A lebonyolítói feladatok ellátásával kapcsolatos költségeinek fedezetére – a Bizottság 72/2017. (VI. 15.) számú határozatában megállapított 45,0 millió forint összeget 42,0 millió forint összegre csökkentette, és ezzel párhuzamosan a „Kárpátaljai szociális programok támogatása” című pályázati felhívás támogatási keretösszegét a Bizottság megemelte. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 1 279,6 millió forintra módosult a Bizottság 159/2017. (XII.12.) számú határozata alapján. 2017. december 31. napjáig a támogatási összeg átutalásra került minden pályázatban érintett magánszemélynek.

4.2 Nyílt pályázatok

4.2.1 „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás

2017. január 18. napján az Alapkezelő meghirdette „A magyar kultúráért és oktatásért” elnevezésű központi és regionális pályázati felhívásokat.

A rendelkezésre álló keretösszeg 2017-ben összesen 974,0 millió forint volt. A központi pályázati felhívás rendelkezésre álló keretösszege 600,0 millió forint, a négy régió (Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Vajdaság) kisösszegű pályázati felhívásaira fordítható keret 374,0 millió forint, ezen felül Kárpátalja esetében 26,0 millió forint keretösszeggel meghívásos pályázatot is hirdetett az Alapkezelő.

Ütemezés:

Benyújtási határidő: 2017. január 18. – február 22., Kárpátalja esetében 2017. március 1 – 31. volt.

Megvalósítási időszak: 2017. január 1. – december 31. volt

Elszámolási határidő: 2018. január 30.

Központi pályázati felhívás

A központi pályázati felhívás tárgyai:

- A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási és kutatási programok támogatása;
- A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, könyvkiadás támogatása;
- Civil szervezetek, illetve egyház, belső egyházi jogi személyek által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének, valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések és ingatlan-beruházások támogatása.

Igényelhető támogatási összeg:

- Erdély, Felvidék, Vajdaság és Magyarország esetében 0,6 millió forint – 3 millió forint közötti összeg;
- Horvátország, Muravidék esetében 0,2 millió forint – 3 millió forint közötti összeg;
- Kárpátalja esetében 0,5 millió forint – 3 millió forint közötti összeg.

A beérkezett pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el, majd javaslatát a Bizottsághoz továbbította, melyről az 58/2017. (V. 25.) számú bizottsági határozatában döntött.

A központi felhívás esetében beérkezett érvényes, valamint a támogatott pályázatok számát a következő táblázat ismerteti.

millió forintban, egy tizedessel

Régió/Ország	Beérkezett pályázatok		Támogatott pályázatok	
	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg
Felvidék	367	781,1	154	94,0
Erdély	971	2 162,3	445	292,0
Vajdaság	261	493,9	81	75,0
Kárpátalja	305	656,8	97	69,0
Horvátország	50	60,6	38	27,0
Muravidék	43	77,4	33	21,0
Magyarország	266	629,3	39	22,0
Összesen	2 263	4 861,4	887	600,0

Regionális pályázati felhívások

A Bizottság a kisebb összegű programok/kezdeményezések megvalósítására 374,0 millió forintot különített el, melyre a négy nagyobb régióban, a határon túli közreműködő szervezetekkel is együttműködve, önálló pályázati felhívást jelentetett meg „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás keretében.

Erdélyi, felvidéki és kárpátaljai pályázati felhívások tárgyai:

- A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatása
- A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, kiadványok támogatása
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása
- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének támogatása

A vajdasági regionális pályázatokat, a helyi sajátosságok figyelembe vételével kilenc tárgyban hirdette meg az Alapkezelő az alábbiak szerint:

- A magyar közösség céljait szolgáló hitéleti tárgyú támogatások, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények programjainak támogatása;
- A magyar közösség céljait szolgáló oktatási tárgyú támogatások;
- A magyar közösség céljait szolgáló közművelődési tárgyú támogatások;
- A magyar tudományos életet szolgáló támogatások;
- A magyar közösség céljait szolgáló művészeti tárgyú támogatások;
- A magyar közösség céljait szolgáló helyi jellegű média támogatása;
- A magyar közösség céljait szolgáló, nem szorosan önazonosságtudat-ápoló magyar civil szervezetek támogatása;
- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek működésének, fenntartási költségeinek támogatása;
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása.

A beérkezett, valamint a támogatott pályázatok száma a regionális felhívások esetében:

Régió	Beérkezett pályázatok		Támogatásra javasolt pályázatok	
	Pályázatok száma (db)	Igényelt összege	Pályázatok száma (db)	Javasolt támogatási összege
Felvidék	618	332,4	473	92,0
Erdély	1041	575,9	608	168,0
Vajdaság	700	332,0	445	80,0
Kárpátalja	359	163,0	179	34,0
Összesen	2 718	1 403,3	1 705	374,0

millió forintban, egy tizedessel

A támogatási összeg átutalása minden pályázó részére megtörtént.

4.2.2 „Testvér-települési programok és együttműködések” pályázati felhívás

Az Alapkezelő a testvér-települési együttműködések erősítése céljából 2017 márciusában meghirdette a „Testvér-települési programok és együttműködések” című pályázati felhívását magyarországi települési önkormányzatok számára.

A pályázattal elérni kívánt közvetlen cél egy magyarországi, és legalább egy határon túli magyar település közötti együttműködés ösztönzése, segítése. A támogatási keretösszeg 200 millió forint volt, mely összeg a Bizottság döntése értelmében a megnövekedett pályázati igényeket figyelembe véve megemelkedett 250 millió forintra. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege 0,5 millió forinttól 2,5 millió forintig terjedt.

A pályázat célja:

- meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése a magyarországi önkormányzatok és Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria önkormányzatai között;
- a tapasztalatcsere, a tudás és a legjobb gyakorlatok átadása;
- a magyar történelemhez kapcsolódó események és a nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó közösen megvalósítandó programok támogatása;
- a testvér-településeken működő oktatási és nevelési intézmények együttműködésének támogatása, a kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományőrző tevékenységek megvalósítása;
- új testvér-települési kapcsolatok kiépítése.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2017. március 1. – 31.
- Megvalósítási időszak: 2017. május 1. – 2018. április 30.
- Elszámolási határidő: 2018. május 30.

A pályázati felhívásunkra beérkezett pályázatok száma 474 db volt. A beérkezett pályázatokról az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium 2017. június 8. napján tartott ülésén javaslatot tett, melyről a Bizottság a 71/2017. (VI.15.) számú határozatában döntött.

A beérkezett, valamint a támogatott pályázatok száma a „Testvér-települési programok és együttműködések” című pályázati felhívás esetében:

millió forintban, egy tizedessel

Beérkezett pályázatok			Támogatott pályázatok		
Beérkezett pályázatok száma összesen (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Igényelt összege	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg	Támogatási összeg
474	469	990,1	263	556,1	250,0

A bizottsági döntést követően a támogatási szerződések megkötésének folyamata lezajlott, a támogatási összeg átutalása minden támogatott számára megtörtént.

4.2.3 „Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása” pályázati felhívás

Az Alapkezelő ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása céljából 2017. február 15-én pályázati felhívást jelentetett meg határon túli ifjúsági civil szervezetek és egyházi jogi személyek számára.

A pályázattal elérni kívánt közvetlen cél az ifjúsági korosztályok közösségteremtő programjainak, közösségépítést elősegítő tevékenységének támogatása. A támogatási keretösszeg 100 millió forint.

A pályázat célja:

Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése az ifjúsági közösségek támogatása által.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2017. február 15. – március 18.
- Megvalósítási időszak: 2017. január 1. – december 31.
- Elszámolási határidő: 2018. január 30.

A pályázati felhívásra beérkezett pályázatok száma 516 db volt. A beérkezett pályázatokról az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium 2017. június 8. napján tartott ülésén javaslatot tett, melyről a Bizottság a 69/2017. (VI.15.) számú határozatában döntött. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege 0,6 millió forinttól 2 millió forintig terjedt.

A beérkezett, valamint a támogatott pályázatok száma az „Ifjúsági közösségek tevékenységének támogatása” című pályázati felhívás esetében:

millió forintban, egy tizedessel

Régió/Ország	Beérkezett pályázatok	Támogatott pályázatok	
	Pályázatok száma (db)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg
Magyarország	4	0	0
Románia	309	88	50,0
Szlovákia	82	35	21,0
Szerbia	56	21	13,0
Ukrajna	51	19	11,0
Horvátország	1	1	1,0
Szlovénia	5	5	3,0
Amerikai Egyesült Államok	2	0	0
Ausztria	1	0	0
Kanada	2	1	0,5
Csehország	2	1	0,5
Spanyolország	1	0	0
Összesen	516	171	100,0

4.2.4 „Az első világháború történelmi emlékeit őrző emlékművek rendbetétele, renoválása, helyreállításának támogatása” pályázati felhívás

Az Alapkezelő az első világháború történelmi emlékeit őrző emlékművek rendbetétele, renoválása, helyreállításának támogatása céljából pályázati felhívást jelentetett meg két ütemben a határon túli civil szervezet, állami fenntartású intézmények, települési, területi és nemzetiségi önkormányzat, és az általuk alapított, illetve fenntartott jogi személyiségű intézmény és egyházi jogi személy számára.

A pályázattal elérni kívánt közvetlen cél Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése a magyar vonatkozású első világháborús emlékhelyek méltó gondozása által. A támogatási keretösszeg az első ütemben 186,0 millió forint volt. Az Alapkezelő a Bizottság 105/2017 (09.14.) számú határozata alapján 2017. szeptember 15. napjától hasonló tartalommal és céllal második ütemben is meghirdette a pályázati felhívást, a teljes támogatási keretösszeg 100,0 millió forint volt.

Ütemezés:

- Benyújtási határidő: 2017. február 15. – március 17. és 2017. szeptember 15.- október 16.
- Megvalósítási időszak: 2017. április 1. – 2018. március 31. az első ütem esetén
- Megvalósítási időszak: 2017. szeptember 15. – 2018. augusztus 31. a második ütem esetén
- Elszámolási határidő: 2018. április 30., illetve 2018. szeptember 30.
- Igényelhető támogatási összeg 0,5 millió forinttól 2 millió forint volt.

A pályázati felhívásra beérkezett pályázatok száma a két felhívás esetében összesen 114 db, melyből 101 volt érvényes. A beérkezett pályázatokról az Alapkezelő előkészítése alapján a Kollégium 2017. június 8. napján és 2017. november 27. napján tartott ülésén javaslatot tett, melyről a Bizottság a 70/2017. (VI.15.) és 147/2017. (XI.30) számú határozatában döntött.

A beérkezett, valamint a támogatott pályázatok száma „Az első világháború történelmi emlékeit őrző emlékművek rendbetétele, renoválása, helyreállításának támogatása” című pályázati felhívás esetében az alábbiaknak megfelelően alakult.

Régió/Ország	Pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok (db)	Támogatott pályázatok száma (db)	Támogatási összeg
Erdély	35	32	32	41,9
Felvidék	63	56	56	68,7
Kárpátalja	7	6	5	5,0
Muravidék	1	1	1	2,0
Vajdaság	8	6	4	5,2
Összesen	114	101	98	122,8

millió forintban, egy tizedessel

4.2.5 Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj program

A korábbi évek pályázati konstrukcióival azonos elvek és eljárásrend szerint az Alapkezelő a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával és a Budapesti Ügyvédi Kamarával (a továbbiakban: BÜK) együttműködve 2016/2017-es tanévre is meghirdette 25 fő részére a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat a szülőföldjükön felsőoktatási jogászképzésben résztvevő, nappali tagozatos román, szlovák, szerb, ukrán, horvát és szlovén állampolgárságú magyar nemzetiségű hallgatók számára.

A pályázat beadási határideje 2016. május 20., bizottsági módosítást követően 2016. június 30 volt.

A megjelölt határidőig összesen 23 pályázat érkezett: 22 érvényes pályázat, egy érvénytelen.

Az előterjesztett pályázatok közül a Bizottság a 79/2016 (IX.26.) számú bizottsági határozatában 22 pályázatot támogatott. Az ösztöndíj összege: 0,6 millió forint/fő/év, ösztöndíjasok száma: 20 fő (1 fő lemondott az ösztöndíjról, 1 fő nem nyújtotta be az ösztöndíjra jogosultság feltételeként megjelölt nappali tagozatos aktív hallgatói jogviszonyról szóló igazolást).

Az ösztöndíjasok a nyári szakmai gyakorlati idejüket BÜK koordinálásában budapesti ügyvédi irodákban 2017. július 10. – 2017. augusztus 6. között töltötték.

A nyári szakmai gyakorlatot a Kisebbségi Jogvédő Intézet által szervezett nyári egyetem követte 2017. augusztus 9-12. között.

Az Alapkezelő folytatva a korábbi évek gyakorlatát, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával és a BÜK-vel együttműködve 2017. május 29. napján 25 fő részére meghirdette a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat 2017/2018-as tanévre is.

A pályázati felhívásról az Alap 62/2017 (VI. 13.) bizottsága döntött. A pályázatok benyújtása 2017. augusztus 25. napjától kezdődött, a benyújtási határidő 2017. szeptember 30. napja volt, amelyet a Bizottság a 109/2017 (IX. 19.) számú határozatában október 10. napjára módosított és a pályázók körét kiterjesztette a diaszpórában élő magyar nemzetiségű hallgatók részére. A pályázatokat a NIR-en keresztül lehetett benyújtani. A meghatározott határidőig 41 db pályázat érkezett, melyből 38 pályázat volt érvényes, 3 pályázat pedig érvénytelen. A pályázatok értékelését a BÜK végezte. Az AlapKollégiumának javaslatát követően a Bizottság a 146/2017 (IX.30.) számú határozatában 27 pályázatot támogatott 11 pályázatot pedig elutasított. A szerződéskötés 2017. utolsó negyedében megtörtént.

4.2.6 „2017 - a külföldi magyar családi vállalkozások éve” tematikus program keretében meghirdetett pályázatok

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság a tavalyi év tematikus programjaként meghirdette a „2017 – a külföldi magyar családi vállalkozások éve” programot, melynek célja a külföldi magyar családi vállalkozások támogatása, a vállalkozásalapítás, valamint a vállalkozói tevékenység folytatásának ösztönzése, segítése volt. A kitűzött célokat tematikus pályázati konstrukciókkal, egyedi támogatásokkal, valamint szakmai rendezvények, konferenciák, tájékoztató kommunikációs események szervezésével kívánta elérni, melynek főbb pontjait a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság és az Alapkezelő között 2017. március 17-én létrejött 970,0 millió forint összegű Megállapodás rögzíti. Az átadott forrás az adott feladat megvalósítása érdekében 2017. február 1. - 2018. június 30. közötti időszakban felmerült és kifizetett költségekre nyújt fedezetet.

A Bizottság 74/2017 (VI.15.) számú határozatában a lenti táblázatban szereplő három pályázati felhívás meghirdetéséről döntött. A pályázatok beadását követően 2017 szeptemberében megtörtént a pályázatok döntéshozatalra való előkészítése. Tekintettel arra, hogy nagyon sok színvonalas pályázat érkezett a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával történt egyeztetések alapján a Kollégium és a Bizottság elé összesen több mint 58,2 millió forint összegű keretemelési javaslattal együtt kerültek a pályázatok előterjesztésre, a Bizottság 129/2017. (X. 25.) számú határozatában döntött a nyertes pályázatokról (a fent említett Megállapodás keretében 830 millió forint összegű pályázat kerül elszámolásra, az 58,2 millió forint keretösszeg emelésre a Nemzetpolitikai célú támogatások nyújt fedezetet). A támogatási szerződések megkötése és a támogatási összegek utalása megtörtént. A támogatási összeggel a támogatottaknak 2018. március 31. napjáig kell elszámolniuk.

millió forintban, egy tizedessel					
Pályázati cél megnevezése	Keretösszeg	Igényelt összeg	Beérkezett pályázatok száma (db)	Támogatott pályázatok száma (db)	Jóváhagyott támogatási összeg
Magyarországgal szomszédos országokban nyilvántartott és működő induló külföldi magyar fiatal vállalkozások tevékenységének támogatására	120,0	935,9	325	42	122,8
Magyarországgal szomszédos országokban nyilvántartott és működő magyar családi vállalkozások tevékenységének támogatására	600,0	2541,1	476	124	665,5
Külföldi fiatal magyar vállalkozások együttműködésének támogatására	110,0	393,0	73	19	99,9
Összesen:	830,0	3870	874	185	888,2

4.3 Meghívásos pályázatok

4.3.1 „A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért” meghívásos pályázati felhívás

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága az Alapkezelőnek azt a javaslatot tette, hogy 2017. évben a kárpátaljai nyílt regionális pályázati felhívással párhuzamosan kerüljön meghirdetésre egy meghívásos pályázati felhívás is. „A kárpátaljai magyar kultúráért és oktatásért” című meghívásos pályázati felhívás megjelentetéséről a Bizottság 22/2017. (II. 28.) számú határozatában döntött. A meghívásos pályázati felhívásra rendelkezésre álló összeg 26 millió forint volt. A pályázat célcsoportja a kárpátaljai kulturális és szakmai szervezetek. A pályázati felhívásra három szervezet kapott meghívást.

A három pályázó támogatásáról a Bizottság 46/2017. (XII. 01.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

millió forintban, egy tizedessel		
Támogatott szervezet	Támogatás célja	Támogatási összeg
Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség	A KMKSZ programfinanszírozása	10,0
Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség	A kárpátaljai magyar iskolák programjainak, illetve eszközparkjának bővítése	13,0
Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség	Az UMDSZ alapszervezeteinek közművelődési és működési jellegű programjai 2017-ben	3,0
Összesen		26,0

A Bizottság 139/2017. (XI. 14.) számú határozatában döntött a 2018. évi kárpátaljai meghívásos pályázati felhívás megjelentetéséről. A meghívásos pályázati felhívásra rendelkezésre álló összeg 26 millió forint volt. A pályázat célcsoportja a kárpátaljai kulturális és szakmai szervezetek. A pályázati felhívásra három szervezet kapott meghívást.

Ütemezés:

- A pályázat benyújtásának kezdő időpontja: 2017. november 15.
- Pályázat benyújtásának végső időpontja: 2017. december 15.
- Megvalósítási időszak: 2018. január 1. – december 31.
- Elszámolási határidő: 2019. január 30.

Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege 3 millió forinttól 13 millió forintig terjedt. A Bizottság 6/2018. (I. 25.) számú határozatában döntött a pályázatokról, a szerződéskötések megtörténtek és a támogatások folyósítása folyamatban van.

4.3.2 Nemzeti jelentőségű programok Erdélyben meghívásos pályázat

A Bizottság a 8/2017. (II. 07.) számú határozatában jelölte ki Erdély esetében a nemzeti jelentőségű programokat, amelyek támogatása meghívásos pályázat keretében valósult meg.

Öt témakörben került sor pályázat kiírására:

- Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja;
- Kulturális és tudományos médiatámogatási program;
- Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttesek támogatási programja;
- Szórványkollégiumok támogatási programja.

146 szervezet kapott meghívást pályázat benyújtására, a Bizottság a 65/2017. (VI. 15.) számú határozatában, összesen 310,3 millió forint összegű támogatást ítelt meg, melynek forrásául az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzata szolgált.

4.3.3 Magyar tanítási nyelvű szlovákiai települési önkormányzati fenntartású óvodák ingatlan-beruházásainak és eszközfejlesztése céljából kiírt meghívásos pályázati felhívás

A pályázattal kapcsolatos főbb információkat a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot (2016-2018.) ismertető 4.4.3.1 pont tartalmazza.

4.3.4 „Külhoni magyar szakképzés támogatása-intézményi program” meghívásos pályázati felhívás

A külhoni magyar szakképzés támogatása a Kárpát-medence gazdaságfejlesztését segíti elő, amelynek elengedhetetlen eleme, hogy a diákok a tanulmányaik során megfelelő gyakorlati képzésben részesüljenek. A külhoni diákok magyarországi szakképzési szakmai gyakorlatának támogatási célja a szakmai ismeretek elmélyítésén túl az is volt, hogy kialakuljon, erősödjön a külhoni és magyarországi intézmények közötti együttműködés, tapasztalatcsere. A támogatási konstrukció két részből állt:

- a fogadó magyarországi szakképzési intézmény részére a gyakorlat periódusa alatt felmerülő kiadások fedezése;
- a programban résztvevő külhoni magánszemélyek utazásának, biztosításának és magyarországi tartózkodásának támogatása.

A magyarországi fogadó intézmények számára az Alapkezelő a Bizottság 68/2017. (VI. 15.) számú határozata alapján a „Külhoni magyar szakképzés támogatása-intézményi program” címmel meghívásos pályázati felhívást jelentetett meg. A pályázat keretösszege 56,3 millió forint volt, a pályázatokat 2017. június 15 - 30. között lehetett benyújtani. A pályázatra meghívott 29 fogadó intézmény 48 pályázatot nyújtott be. Az előterjesztett pályázatok közül a Bizottság 82/2017. (VII. 06.) számú határozatában mind a 48 pályázat támogatásáról pozitívan döntött, így a teljes keret felhasználásra került. A támogatási konstrukció második része a külhoni magánszemélyek támogatása, mely alapján 5+1 (5 diák és 1 vezető tanár) fős csoportok támogatása egyedi támogatásként valósult meg, akik ebből az összegből biztosították a gyakorlati képzésben való részvétel költségeinek finanszírozását. A szerződéskötést, majd a támogatási összeg átutalását követően a gyakorlati program megvalósítása következett. A nyári időszakban (minimum 20 gyakorlati nap) valamint az őszi időszakban (minimum 10 gyakorlati nap) tervezett szakmai gyakorlatok befejeződtek, az elszámolás megtörtént.

4.4 Egyedi támogatások

4.4.1 Összefoglaló adatok

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a nemzeti jelentőségű intézmények, valamint
- a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény szerinti szervezetek, magánszemélyek.

Az egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Az egyedi támogatásokat – céljuk szerint – az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási intézmények támogatása:
 - felsőoktatási intézmények támogatása;
 - szórványoktatási kollégiumok támogatása;
 - bentlakásos közoktatási-köznevelési intézmények támogatása;
- Egyházi intézmények támogatása.;
- Kulturális programok, rendezvények támogatása;
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi tevékenység támogatása;
- Beruházások:
 - oktatási és egyházi intézmények ingatlanfejlesztése;
 - épület-rehabilitációs tevékenységek támogatása;
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, stb.).

Az egyedi kérelmekből a Nemzetpolitikai célú támogatások terhére az országokénti/régiókénti benyújtott kérelmek a 2017. december 31-i állapot szerint:			
Ország/Régió	Beérkezett kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege
Erdély	242	238	46 297,1
Vajdaság	119	117	3 197,2
Kárpátalja	123	120	8 817,6
Felvidék	123	119	4 209,7
Magyarország	210	201	2 067,1
Muravidék	10	9	100,8
Horvátország	8	8	76,2
Diaszpóra	102	97	452,6
Összesen:	937	909	65 218,3

2017. december 31. napjáig a fent megjelölt összeg a kötelezettségvállalásba vett támogatási összeg, amelynek fedezete részben a költségvetési törvényben biztosított forrás, részben átvett forrás, továbbá tartalmazza a Korm. határozatokkal biztosított kiemelt támogatásokat is.

4.4.2 Nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása

A nemzeti jelentőségű intézményeket a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) iránymutatásai alapján a Bizottság jelölte ki a 8/2017. (II. 07.) számú határozatában. A MÁÉRT összesen 76 intézményt és 12 programot értékelt nemzeti jelentőségűnek (Erdély: 15 intézmény és 5 program, Felvidék: 18 intézmény, Vajdaság: 15 intézmény és 6 program, Kárpátalja: 19 intézmény és 1 program, Horvátország: 2 intézmény, Szlovénia: 4 intézmény, Diaszpóra: 3 intézmény).

A nemzeti jelentőségű intézmények olyan szervezetek, amelyek a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkeznek, nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet töltenek be az oktatási, kulturális, egyházi, társadalomszervezési és egyéb területeken. Az előirányzatból intézmények és programok támogatása valósult meg.

4.4.2.1 Nemzeti jelentőségű programok Vajdaságban

A vajdasági régió esetén a Bizottság 8/2017. (II. 07.) számú határozatában a következő nemzeti jelentőségű programokat határozta meg:

- Magyar Nemzeti Tanács beiskolázási-, diákbusz és napközis programja;
- Magyar Nemzeti Tanács kulturális programja;
- Magyar Nemzeti Tanács oktatási programja;
- Magyar Nemzeti Tanács szórványtámogatási programja;
- Médiatámogatási program.

Az öt programra összesen 680,0 millió forint támogatási összeget ítelt meg a Bizottság 22 egyedi támogatás formájában az „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzat terhére.

4.4.2.2 Nemzeti jelentőségű programok Kárpátalján

A kárpátaljai régió esetén a Bizottság 8/2017. (II. 07.) számú határozatában a „Honfoglalási emlékhelyek megőrzése Kárpátalján” megnevezésű nemzeti jelentőségű programot határozta meg. A programra összesen 3,0 millió forint támogatási összeget ítelt meg a Bizottság egy egyedi támogatás formájában a „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzat forrás keret terhére.

A nemzeti jelentőségű intézmények az Alap „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzat forrásából kerültek támogatásra, összesen 7 996,8 millió forint összegben.

millió forintban, egy tizedessel

Ország/régió	Nemzeti jelentőségű intézmények száma (db)	Nemzeti jelentőségű programok száma (db)	Támogatott kérelmek összege
Erdély	15	5	3 936,6
Vajdaság	14	5	1 348,0
Kárpátalja	19	1	2 027,4
Felvidék	18	0	626,3
Diaszpóra	3	0	16,5
Muravidék	4	0	20,0
Horvátország	2	0	22,0
Összesen:	75	11	7 996,8

4.4.2.3 A nemzeti jelentőségű intézmények jelentősebb beruházásai

A nemzeti jelentőségű intézmények közül a **Studium Alapítvány** valósított meg jelentős beruházást, összesen 130,0 millió forint értékben. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar oktatói, valamint szakmai és érdekvédelmi háttérintézményük, a Studium Alapítvány hosszú távú stratégiát dolgozott ki a magyar nyelvű orvostudományok biztosításáért, hozzárendelve az ehhez szükséges fejlesztési tervet. A Marosvásárhelyen végzett rezidensek helyben maradásának ösztönzésére, a munkaerőpiacra történő beilleszkedés támogatására indította be az Orvosi Szolgálati Lakások programját, amely keretében szolgálati lakásokat biztosít a frissen végzett orvosok számára. A fent megnevezett összegből 15,0 millió forint összegben az Alapítvány folytatta a már 2016-ban megkezdett közösségi műhely építését Kismedeséren, valamint 73,0 millió forint összegben Csíkszeredában és 42,0 millió forint összegben Krasznán van folyamatban orvosi szolgálati lakások építése.

A **Kallós Zoltán Alapítvány** 47,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A megnevezett összegből 22,0 millió forint összegben az Alapítvány befejezte a tavaly megkezdett múzeum fejlesztését. A tervezett fejlesztés célja az volt, hogy a múzeumban felhalmozott és a raktárban fekvő nagy mennyiségű népművészeti értékek kiállítási felületeit növelje. Az Alapítvány alapfokú népzeneiskola létrehozását tervezi Kolozsváron, ahol megfelelő körülményeket biztosítanak a zeneiskolába járó tanulóknak. Erre a célra az Alapítvány 25,0 millió forint támogatásban részesült, a beruházás folyamatban van.

A **Sapientia Alapítvány és a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem** (a továbbiakban: Sapientia EMTE) 291,0 millió forint támogatásban részesült a Sapientia EMTE csíkszeredai kar épület-rehabilitációjának, valamint az épület berendezése és felszerelése céljából. A csíkszeredai kar kiemelt célja, hogy a Campus olyan regionális egyetemmé váljon, amely a székelyföldi hallgatók helyben maradását, tanulását, majd boldogulását kívánja elősegíteni, célja továbbá, hogy megfeleljen az európai felsőfokú képzés előtt álló minőségi és funkcióváltási kihívásoknak, a tudástársadalomban kialakuló intézményi szerepkörnek. Ezzel egyenrangú feladatnak tekinti azt, hogy a csíkszeredai képzési helyszínt stratégiai szinten és a mindennapi gyakorlati munkában tartósan összekapcsolja azokkal a meghatározó térségi szereplőkkel, amelyek a térségfejlesztésben érdekelték, és ennek nyomán az Egyetem a térségi társadalmi-gazdasági modernizáció egyik legfontosabb mozgatórugójává váljon.

A **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola** az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amely következtében 2015. évben újabb évfolyammal bővült a felsőfokú szakképzés, valamint 2016. évben is újabb évfolyammal gyarapodott a létszám. 2017. évben a Főiskola beruházási koncepciójának fő iránya a főiskola területén kialakítandó sportkomplexum, központi területek tereprendezése, sportpályák kialakítása volt, mely célok megvalósítása érdekében 358,0 millió forint támogatásban részesült.

A **Pannónia Alapítvány** (a továbbiakban: Alapítvány) 2016. évben megkezdte a Pannon Médiaház megvalósításával kapcsolatos beruházását, a munkálatokat várhatóan 2018. évben fogják befejezni. Az Alapítvány az építési munkálatok megvalósítására, a műszaki felszerelés egy részének

beszerzésére, valamint az épület működtetésére 2017. évben 380,0 millió forint támogatásban részesült.

4.4.3 Kiemelt támogatások Korm. határozatokkal biztosított források terhére

4.4.3.1 Kárpát-medencei óvodafejlesztési program 2016-2018.

A Kormány a határon túli magyarság identitásformálásának elősegítése érdekében 2016 év végén meghirdette a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot, melynek keretében fejlesztési támogatást nyújt a határon túli magyarság részére. A programban jelentős szerepet kapnak az egyházak, önkormányzatok, oktatási intézmények, civil szervezetek, akik részt tudnak vállalni valamilyen formában a gyermekek képzéséhez kapcsolódó feladatok ellátásában.

A program végrehajtásához szükséges források ütemezetten, több részletben kerültek/kerülnek biztosításra.

Óvoda 1.0 (Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első üteme)

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első üteméről szóló 1779/2016. (XII. 15.) Korm. határozat értelmében a Kormány egyetért a szlován- és tömbmagyarság azon igényével, hogy a nemzeti identitásformálás alapjaként megfelelő színvonalú, magyar nyelvű óvodák működjenek, illetve új magyar nyelvű óvodák jöjjenek létre a Kárpát-medencében.

Erre tekintettel a 2015. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes Korm. határozatok módosításáról szóló 1821/2016. (XII. 22.) Korm. határozat 8 995,0 millió forint összeg átcsoportosítását rendelte el az Alap javára.

Az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásának engedélyezéséről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1251/2017. (V. 5.) Korm. határozat 2. pontja további 3 443,0 millió forint előirányzat-átcsoportosítást rendelt el az Alap javára a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program megvalósítása céljából.

A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, valamint a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetén belüli átcsoportosításról, egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1601/2017. (VIII. 31.) Korm. határozat (a továbbiakban: 1601/2017. (VIII. 31.) 1. pontja pedig 2 459,0 millió forint előirányzat-átcsoportosítást rendelt el a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program megvalósítása érdekében.

Az Alap az 1601/2017. (VIII. 31.) Korm. határozatban biztosított forrás terhére a magyar tanítási nyelvű szlovákiai települési önkormányzati fenntartású óvodák ingatlan-beruházásainak és eszközfejlesztése céljából meghívásos pályázatot hirdetett meg 1 531,9 millió forint összegben. A Bizottság a 108/2017. (IX. 18.) számú határozatával döntött a támogatás forrásáról és az 57 meghívott szervezetről. A meghívásos pályázat lebonyolítását a BGA Komárom Kft. végezte, a pályázatok benyújtási határideje 2017. október 22. napja volt. A Bizottság a 144/2017. (XI. 30.) számú határozatában döntött a támogatott szervezetekről és a támogatás összegéről.

Az első ütemhez kapcsolódó 2017. évben megítélt támogatások esetében a következő régiókban született döntés a támogatásokról:

millió forintban, egy tizedessel

Támogatott kérelmek országokénti/régiókénti megoszlása szerint:					
Támogatott kérelmek országokénti/régiókénti megoszlása szerint:			Központi programelem:		Összesen:
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege	Támogatott kérelmek összege
Horvátország	1	36,9	1	1,3	38,2
Magyarország	-	-	11	136,3	136,3

Támogatott kérelmek országonkénti/régiókénti megoszlása szerint:					
Támogatott kérelmek országonkénti/régiókénti megoszlása szerint:			Központi programelem:		Összesen:
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege	Támogatott kérelmek összege
Románia	2	902,0	3	217,5	1 119,5
Szerbia	25	263,5	1	8,8	272,3
Szlovákia	64	3 124,6	2	75,5	3 200,1
Szlovénia	1	63,1	1	1,7	64,8
Ukrajna	2	1 044,0	2	27,2	1 071,2
Összesen	95	5 434,1	21	468,3	5 902,4

A Bizottság 142/2017. (XI.22.) számú határozatában döntött arról, hogy 100,0 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyújt az Alapkezelő részére a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első üteme egyes központi programelemeinek – képzések, virtuális óvoda kialakítása és működtetése, Magyar Sarkokhoz emléktáblák készítése, kutatás, építészeti segédlet kidolgozása, a program végrehajtásával foglalkozó két munkatárs bére - megvalósítása céljából. Az átadott forrás az adott feladat megvalósítása érdekében 2017. április 30–2018. április 30. közötti időszakban felmerült és kifizetett költségekre nyújt fedezetet.

Óvoda 2.0 (Kárpát-medencei óvodafejlesztési program második üteme)

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program második üteméről szóló 1763/2017. (XI. 7.) Korm. határozat értelmében a Kormány egyetért az óvodák, bölcsődék, iskola-óvoda komplexumok, kapcsolódó köznevelési intézmények építésével, fejlesztésével, az óvodapedagógusok képzésével, az egészségügyi, sport- és rekreációs szolgáltatások fejlesztésével, a védőnői szolgálat fejlesztésével és a virtuális óvoda továbbfejlesztésével, illetve ezek működési és lebonyolítási költségeit is magában foglaló Kárpát-medencei óvodafejlesztési program második ütemével. A fentiek értelmében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, az Országvédelmi Alapból és a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezeten belüli átcsoportosításról, a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1989/2017. (XII. 19.) Korm. határozat 6 075,0 millió forint összeget csoportosított át az Alap javára, mely összeg a Romániában, Szlovákiában és Ukrajnában fejlesztendő oktatás-nevelési intézmények támogatását foglalta magában. A támogatás főbb elemei: telek - és épületvásárlások, óvodák, iskola-óvoda komplexumok, kapcsolódó köznevelési intézmények építése és fejlesztése, kapcsolódó berendezések és eszközök vásárlása, valamint működési költségek támogatása.

A második ütemhez kapcsolódó támogatások esetében a következő régiókban született döntés a támogatásokról:

millió forintban, egy tizedessel

Támogatott kérelmek országonkénti/régiókénti megoszlása szerint:		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege (forint)
Románia	29	4 537,0
Szlovákia	8	736,0
Ukrajna	2	802,1
Összesen	39	6 075,1

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében végrehajtott fentebb részletezett kormányzati intézkedések eredményeképpen 2017. december 31. napjáig folyósított támogatások ütemenként és régióként az alábbiak szerint alakult:

millió forintban, egy tizedessel

Régió	Mennyiség / Megítélt támogatás (db)	Összeg / Megítélt összeg
Óvoda 1.0	126	14 896,5
Horvátország	2	38,2
Magyarország	11	136,3
Románia	11	5 966,0
Szerbia	26	272,3
Szlovákia	67	6 340,7
Szlovénia	2	64,8
Ukrajna	7	2 078,2
Óvoda 2.0	39	6 075,1
Románia	29	4 537,0
Szlovákia	8	736,0
Ukrajna	2	802,1
Összesen	165	20 971,6

4.4.3.2 Magyar Házak program 2016-2018.

A Kormány, egyetértve az ukrainai szórvány- és tömbmagyarság azon igényével, hogy Kárpátalján Magyar Házak létesüljenek a nemzeti identitás megőrzése érdekében, továbbá, hogy a kulturális alapokon nyugvó közösségformálás méltó kereteket kapjon, a Magyar Házak kárpátaljai kialakításáról szóló 1642/2016. (XI. 17.) Korm. határozatával elrendelte a Magyar Házak kárpátaljai kialakítása program végrehajtását.

A feladathoz a Kormány az az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásának engedélyezéséről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló1251/2017.(V.5.) Korm. határozattal 200,0 millió forintot, az a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, valamint a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetén belüli átcsoportosításról, egyes kormányhatározatok módosításáról szóló1601/2017. (VIII.31.) Korm. határozattal pedig 982,0 millió forintot csoportosított át az Alap javára.

2017. évben megítélt támogatások:

millió forintban, egy tizedessel

Támogatott kérelmek országonkénti/régiókénti megoszlása szerint:		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege
Magyarország	1	24,0
Ukrajna	9	1 158,0
Összesen	10	1 182,0

A program keretében Rahón, Ungváron, Nagydobronyban és Kijevben került sor Magyar Ház kialakítására, a Munkácsi Szent István Líceum bővítésére és magyar közösségi ház kialakítására, valamint a beregszászi Bethlen-Rákóczi kastély műemléki helyreállításának előkészületi, felmérési és tervezési feladatainak támogatására születtek döntések.

4.4.3.3 Egyéb fejlesztések támogatása

A Kormány az fejezetek közötti és fejezetén belüli előirányzat-átcsoportosításokról szóló2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat és az egyes határon túli szervezetek részére nyújtott támogatásokról szóló 2061/2017. (XII. 28.) Korm. határozata alapján az erdélyi, kárpátaljai, felvidéki működő szervezetek

programjainak, célkitűzéseinek, ingatlan beruházásainak, eszközbeszerzéseinek, valamint működésének támogatására 33 395,0 millió forint összeget csoportosított át az Alap javára.

A Bizottság a 171/2017. (XII. 27.) számú határozatával döntött a szervezetek támogatásáról.

millió forintban, egy tizedessel

Támogatott kérelmek országonkénti/régiónkénti megoszlása szerint:		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek összege
Románia	15	30 210,2
Szlovákia	2	225,0
Ukrajna	2	2 540,0
Összesen	19	32 975,2

4.4.3.4 Egyéb szervezetek beruházásai

Az egyedi támogatások keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős beruházás valósult meg. Erdélyben a legnagyobb összegű beruházásokat a történelmi egyházak valósították meg.

Az **Erdélyi Református Egyházkerület** összesen 1 200,0 millió forint beruházási célú támogatásban részesült, az alábbiak szerint:

- Teológiai Intézet felújítási munkálatainak támogatása 300,0 millió forint;
- Kolozsvári Református Kollégium felújításának támogatása 250,0 millió forint;
- Kolozsvári Apáczai Csere János Líceum felújításának támogatása 250,0 millió forint;
- Marosvásárhelyi Református Kollégium felújításának támogatása 400,0 millió forint.

A **Magyar Unitárius Egyház** 50,0 millió forint támogatásban részesült az a Vallásszabadság Háza felújításának céljából.

A **Romániai Evangélikus Lutheránus Egyház** 113,0 millió forint támogatásban részesült a kolozsvári Házsongárd temető ravatalozó kápolnájának építése céljából.

A **Nagyváradai Római Katolikus Püspökség** 772,0 millió forint támogatásban részesült a nagyváradai Püspöki Palota felújítása céljából.

A **Gyulafehérvári Caritas** 335,0 millió forint támogatásban részesült a Sütő András Emlékház beruházásának támogatása céljából, valamint a Gyulafehérvári Caritas-Egészségügyi és Szociális Gondozás 159,0 millió forint támogatásban részesült a Jakab Antal Ház felújításának támogatása céljából.

A **Szlovákiai Református Keresztény Egyház** 524,0 millió forint támogatásban részesült a zselízi és hetényi óvoda beruházások megvalósítása céljából.

A **Kárpátaljai Református Egyház** 50,0 millió forint támogatásban részesült Mezővári óvoda építésének megvalósítása céljából.

A **Beregi Református Egyházmegye** 91,0 millió forint támogatásban részesült Balazséri Béthel Konferencia Központ átalakításának és bővítésének megvalósítása céljából.

A **Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye** 170,0 millió forint támogatásban részesült a Szent István Líceum kollégiumi építésének folytatása céljából.

A **Rahói Római Katolikus Egyházközség** 79,6 millió forint támogatásban részesült a Rahói Magyar Ház létrehozása céljából.

A **Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerülete** 306,5 millió forint támogatásban részesült a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program megvalósítása céljából.

A **Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye** 495,6 millió forint támogatásban részesült a Kárpát-medencei óvodafejlesztési és működtetési program megvalósítása céljából.

A **Visus Kulturális Egyesület** a Kárpát-medencei Magyar Legendárium Program támogatása céljából, a 2015. és 2016. évi támogatást követően, 2017-ben is 225,4 millió forint támogatásban részesült. Az

Egyesület a hagyományőrzés, értékteremtés és kulturális identitásfejlesztés célját szolgálja. A program célja valamennyi külhoni régió és magyarországi tájegységek legendájának egységes módszertannal való összegyűjtése, feldolgozása és megjelenítése, hagyományos és digitális kultúraterjesztési eszközök felhasználásával.

A **Székelyföldi Jégkorong Akadémiát** működtető Mens Sana Alapítvány célja, hogy egy akadémiai rendszer létrehozásával megakadályozza a székelyföldi sportolók tömeges elvándorlását és egyben elősegítse a fiatalok szülőföldön maradását. Ennek érdekében többéves fejlesztési programot indított el, melynek során akadémiai rendszerben foglalkozik az utánpótlás-neveléssel. Az Alapítvány a székelyföldi régióban új jégpályákat létesít, mindezek szakmai támogatására sportmódszertani központot és kollégiumot hoz létre. 2017. évben az Alapítvány összesen 640,0 millió forint támogatásban részesült.

A **Bíró Károly Alapítvány** a 2017. évben biztosított 440,0 millió forint forrásból a Szabadka, Fasizmus áldozatai tere 9. szám alatti ingatlant megvásárolta, így megvalósítva az egyik reprezentatív magyar vonatkozású szecessziós épület megmentését, egyben közösségépítő szervezetek részére működési teret biztosított. Az épület a Vajdasági Magyar Szövetség és a Magyar Nemzeti Tanács székhelyül is szolgál.

4.5 Ellenőrzési és monitoring tevékenység

Az Alapból megítélt támogatások célnak megfelelő és szabályszerű felhasználását, a támogatott programok megvalósulását az Alapkezelő helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrzi, mintavétel alapján. Helyszíni ellenőrzésre – a 2017. évben jelentős mértékben megnövekedett támogatások dokumentumalapú ellenőrzése okán – összesen 32 alkalommal került sor a BGA Pro Transilvania Kft. bevonásával.

A monitoring tevékenység része továbbá a szerződéstervezet kiküldése előtti ellenőrzés és a szerződés aláírását megelőző dokumentum alapú ellenőrzés.

A támogatási szerződés kiküldése előtti ellenőrzése során a Nemzetpolitikai Informatikai Rendszerben vezetett összes támogatási konstrukció, azaz 3 562 db szerződés-tervezet ellenőrzése megtörtént.

A dokumentum alapú ellenőrzések során a 2017. év végéig összesen 2 086 szerződés és mellékletei kerültek ellenőrzésre az aláírást megelőzően, ebből 50 esetben kellett intézkedni pótlásról, javításról, ami az előző évekhez képest javulást mutat.

Az Alapkezelő, a monitoring tevékenységen kívül, az Országos Támogatás-ellenőrzési Rendszerbe 17 támogatási konstrukciót jelentett be.

5. Az Alap kiadása 5. cím: Alapkezelő működési költségei

Az Alapkezelő 2017. évi költségvetésében 900,0 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 2 326,4 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzat. A módosított előirányzat 3 226,4 millió forint, melyből a teljesített kifizetés 2 326,1 millió forint volt.

A módosítások összetételét a következő táblázat szemlélteti.

millió forintban, egy tizedessel

Előirányzat módosítás forrása és célja	Átvett forrás összege
Nemzetpolitikai szempontból kiemelt jelentőségű kárpátaljai támogatások megvalósításának támogatása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	7,0
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	50,0
Előirányzat átcsoportosítás a Nemzetpolitikai célú támogatások terhére	515,3
A BGA nemzetpolitikai tevékenységének támogatása, a nemzetpolitikai feladatok hatékony ellátása (forrásbiztosító: Miniszterelnökség)	8,0
A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, az Országvédelmi Alapból és a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezeten belüli átcsoportosításáról, a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1989/2017. (XII. 19.) Korm. határozat, az Óvoda II. projekt megvalósításához kapcsolódó működési költség fedezete	47,7
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, Országvédelmi Alapból, a szociális hozzájárulási adóhoz kapcsolódó megtakarítások terhére történő előirányzat-átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a 2016. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 2001/2017. (XII. 21.) Korm. határozat, a Szentháromság tér 6. szám alatti ingatlan, a BGA Zrt. korábbi székhelyének térítés mentes átadására jutó fizetendő ÁFA	1 698,4
Összesen:	2 326,4

A fentiek szerint az Alapkezelő – céltámogatások nélküli – költségvetési bevételének 4,0 %-át (3 226,4 millió forint/79 907,9 millió forint) tették ki a működtetési kiadások, amely a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: BGA tv.) 4. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéktől 6,0 (!) % ponttal alacsonyabb. A valós működési arányszámhoz szükséges az éves működési költséget korrigálni a Szentháromság tér 6. szám alatti ingatlan, az Alapkezelő korábbi székhelyének térítésmentes átadására jutó fizetendő ÁFA-val. Így az arányszám, 1 528,0 millió forint működési költséggel és 79 907,9 millió forint költségvetési bevétellel kalkulálva: 1,9 %. Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzati soron rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, a támogatások elszámolásából származó árfolyamvesztés, összesen 252,7 millió forint, valamint az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként átadott 2 973,4 millió forint került kimutatásra. A rendkívül alacsony működtetési költségarány egyik oka, hogy kiugróan magas volt a kiutalások összege 2017 decemberében, és így az azokra jutó tranzakciós díj és banki jutalék 173,0 millió forint volt, melyek terhelése csak 2018. január 2. napján történt meg. Az előirányzaton 0,3 millió forint szabad előirányzat keletkezett.

A legnagyobb költséghányadot a működés, működtetés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentik. Az Alapkezelő által foglalkoztatottak száma 2017. december 31. fordulónapon 94 fő, amelyből 37 fő közvetlenül a támogatásfinanszírozás, pályázatkezelés területén kerül foglalkoztatásra. Az átlagos állományi létszám 79 fő volt.

Személyi jellegű ráfordítások összesen 928,3 millió forint összegben kerültek elszámolásra, melyből 528,5 millió forint a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek 230,1 millió forint személyi jellegű egyéb kifizetések, 169,6 millió forint járulékok.

3 175,7 millió forint összegben kerültek elszámolásra az Alapkezelő olyan kiadásai, melyek közvetlenül nem szolgálják a működést.

Legjelentősebb tétel – 3 048,7 millió forint - a 1014 Szentháromság tér 6. szám alatti épület térítésmentes átadásának számviteli elszámolásából fakad, de ilyen volt a társaság számára a - nonprofit tevékenységéből adódóan- a vissza nem igényelhető általános forgalmi adó, valamint egyéb adók, elszámolt értékvesztések is.

Az Alapkezelő működéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek 535,2 millió forintban kerültek elszámolásra.

625,4 millió forint összegű beruházást számolt el a társaság, mely elsősorban a Zrt. székhelyéül szolgáló vagyonkezelésbe kapott, 1016 Budapest, Gellérthegy u. 30-32. szám alatti ingatlan főkönyvi nyilvántartásban való rögzítéséből származott (523,1 millió forint).

Jelentős összegű, összesen 252,7 millió forint bankköltség keletkezett, melyből 213,7 millió forint tranzakciós illeték, 39,0 millió forint közvetlen bankköltség volt.

6. Az Alap kiadásai 7. cím: Egyéb kiadások

Ezen az előirányzaton olyan nem tervezhető fizetési kötelezettségeket tart nyilván az Alapkezelő, amelyeket az Alap eredeti kiadási előirányzatai nem tartalmaznak. Az előirányzaton kerül kimutatásra – a támogatásoktól elkülönítetten – a forrásbiztosítók részére történő elszámolási maradványok visszautalása. 2017. évben mindösszesen két ilyen elszámolásból eredő visszafizetési kötelezettség keletkezett, összesen 15,0 millió forint értékben. Az Alapkezelő a forrásbiztosítók felé határidőre teljesítette a visszafizetési kötelezettségeket

7. Az Alap kiadásai 8. cím: Magyarország Háza program támogatása

Az Alapkezelő – a BGA tv. 1. § (1a) bekezdése alapján – 216,0 millió forint forrást biztosított a Magyarország Háza működtetéséhez.

A támogatás terhére a következők valósultak meg:

Az Alapkezelő Magyarország Háza Igazgatósága az üzleti tervnek, és a szervezet létrehozásakor megfogalmazott nemzetstratégiai céloknak megfelelően végezte munkáját 2017. évben, bár a júliusi költözés miatt jelentősen megváltozott körülmények és feltételek között.

A Magyarország Háza Igazgatósága tevékenységét elsősorban a következő főbb területeken fejtette ki:

A. Közhasznú és kulturális rendezvények, programok szervezése

1. Kulturális rendezvények a nemzeti összetartozás, a külhoni magyarság értékeit megjelenítő események szervezése
2. Közös közhasznú célokban való együttműködések révén események, programok szervezése
3. A Nemzetpolitikai Államtitkárság bizonyos programjainak szervezése (Üzleti célú rendezvények szervezése – ez a tevékenységi kör a 3. negyedévben kikerült, tekintettel arra, hogy nincs saját értékesíthető rendezvényi területünk.)

B. Mi, magyarok kiállítás működtetése – ez teljes egészében szünetelt a 2. féléves tevékenységünkben – helyette a kiállítás sérülésmentes költöztetése és az új lehetőségek felkutatása zajlott.

Korábban, az év első felében:

1. Csoportok, látogatók számára a minőségi, rendszeres tárlatlátogatás biztosítása
2. Rendhagyó órák és tárlatvezetések szervezése
3. Időszaki kiállítások szervezése

C. A Magyarország Háza Igazgatósága kommunikációs tevékenysége

1. A BGA Zrt. egészét érintő kommunikáció, honlap és közösségi oldalak szervezése, működtetése
2. Sajtófigyelés
3. Sajtóközlemények szerkesztése.
4. A Magyarország Háza rendezvényeihez kapcsolódó média-jelenlét szervezése.
5. Az új helyszín – a belvárosban lévő Duna Palota kommunikációjának kialakítása, és ehhez kapcsolódó új kommunikációs stratégia kidolgozása - a 3. negyedévben.
6. A közönségszervezés megerősítése, új alapokra helyezése, egy hatékony közönségszervezési módszer kidolgozása.

D. A Nemzetpolitikai Államtitkárság rendezvényeinek lebonyolítása, egyes projektek megvalósítása

A költözés után megtalálva az új helyszínt – Duna Palota - újra kellett tervezni a Magyarország Háza kommunikációját, újra kellett fogalmazni a Magyarország Háza küldetését, új programtervet kellett kialakítani, valamint a Mi, magyarok kiállítás átmeneti raktárba helyezése mellett új formát kell keresni a kiállítás folytatására.

Abból a megfontolásból, hogy a Magyarország Háza nem egy épület, hanem a világ magyarságát megjelenítő, összetett intézmény, a Kárpát-medencében csakúgy, mint a diaszpórában élő magyarok számára, a nemzeti összetartozás élő szimbóluma, új szlogen került megfogalmazásra:

„A határtalanság érzése – új helyszínen – változatlan célokkal – a magyarság szolgálatában”.

A kulturális eseménytípusokból egy napokhoz kapcsolt sorozat-rendszer került kialakításra: filmklub – irodalmi est – színház – nemzetpolitikai beszélgetések – hangverseny – koncert – magyarok a nagyvilágban – kiállítás csoportokat/sorozatokat létrehozva. Az egyes kiemelt, vagy sorozaton kívüli eseményeket külön kiemeltük: magyar szórvány napja, adventi sorozat.

Az új helyszínen, a Duna Palotában szeptemberben indultak a programok.

Az új helyszínen rendezett kiemelkedő események:

- **Filmklub – „Vasgyökerek”** – Varga Ágota dokumentumfilmje egy erdélyi orvos kálváriájáról,
- **Codex Régizene együttes** hangversenye (Erdély)
- **Transylmania együttes** koncertje
- **Nagyvárad Szigligeti Színház Lilliput Társulatának** Arany János Toldi c. előadása
- **Magyar Népmese Napja** – Székelyföldi Legendáriummal,
- **Magyar mindennapok Kárpátalján** – kiállítás,
- **Tamási Áron emlékműsor**, a farkaslaki művelődési közösség közreműködésével,
- **Jóvilágvan, Arizóna** – felvidéki könnyűzenei együttesek koncertjei, hazai és felvidéki rajongókkal,
- **Szabadkai Gyermekszínház előadása**- Tigris Péter címmel,
- **több vajdasági résztvevővel, több alkalommal hangversenyek** – Juventus kamarakórus, Emmanuel kórus (adventi koncerten),
- **Adventi sorozatban felléptek** – a nagyidai Ilosvai Selymes Péter Néptáncgyűttes (akik a „felszállott a páva verseny egyik győzteseinek voltak), a kárpátaljai Borzs-Vári zenekar, s végül a Szentegyházi Gyermekfilharmónia a Bazilikában.

„Mi, magyarok” kiállítás működtetése – 2017. június 4-ig:

Csoportok, tárlatvezetések, múzeumpedagógiai tevékenység

Múzeumpedagógiai tevékenység típusa (db)	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Összesen
Tárlatvezetések száma (csoportok)	13	12	31	40	28	13	137
Csoportok	6	22	46	67	67	29	237
Összes bejelentkezett csoport	19	34	77	107	95	42	374
Múzeumpedagógiai foglalkozások	0	0	3	3	4	0	10
Rendhagyó órák	1	9	1	4	1	2	18

A fenti táblázat mutatja, hogy az összesen **374 bejelentkezett iskolai csoportból 137** csoport kért tárlatvezetést. Átlagosan 40 fős létszámú volt egy-egy csoport. A „Szórvány és diaszpóra-program” keretében a Rákóczi Szövetség által szervezett csoportok létszáma azonban ennél jóval nagyobb volt, esetenként elérte a 100 főt is. A diaszpórából érkezettek számára angol nyelvű tárlatvezetéseket tartottunk.

A látogatói létszámmal együtt a tárlatvezetést igénylő csoportok száma is emelkedett.

Látogatói és bevételi adatok

	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Összesen
Összes látogató (fő)	802	1362	5150	4586	3866	1960	17 726
Ebből fizető vendég (fő)	378	827	2651	3548	3259	551	11 214

A rendhagyó órákkal, a kvízzel, a „nyomozással” a mai korszerű, interaktivitásra épülő múzeumpedagógiai gyakorlatnak megfelelően egyre szélesebb körben vontuk be a diákokat a kiállítási anyag élményszerű feldolgozását segítve.

Bár a Mi, magyarok kiállítás amúgy is igen összetett tartalmat nyújt a látogatóknak, nincs még egy olyan múzeum, amely a magyarság értékeit, eredményeit és sikereit, különlegességét 10 szó köré építve ragadná meg, ezért könnyű „játékba” vinni a közönséget. A visszajelzések a diákok és a pedagógusok köréből igazolják, hogy ezzel a kiállítással ténylegesen élményt adunk a „Z” generációt képviselő fiataloknak, az „Y” generációt képviselő 30-40 éveseknek, és rácsodálkoztatjuk az idősebbeket, mennyi értéket és élményt tudunk felmutatni egy lényegében szakmailag besorolhatatlan kiállítással. A látogatói létszám folyamatos növekedése, a hazai és külföldi, valamint külföldi látogatói létszám alátámasztja, hogy jó irányba indultak el a kiállítás tervezői: a mai világban mai eszközökkel, technikával, összetett élményt nyújtó kiállítással tudjuk az érdeklődést fenntartani, a nemzeti identitást, ill. a magyarság értékei iránti elkötelezettséget megerősíteni.

Ez a siker alátámasztja, hogy új helyszínhez igazítva szükséges tovább vinni a Mi, magyarok kiállítást.

Budapest, 2018. március 20.

Király Zsuzsanna
gazdasági vezető

Erdélyi Rudolf
vezérigazgató

